

תרגיל 10 אלגברה לינארית 1

מיכאל גרינבאום

211747639

1. צ"ל: T לא על
 נתונים: $T : \mathbb{F}^{n+1} \rightarrow \mathbb{F}^n$, $T(v_1) = T(v_2) = 0_V$ וגם בת"ל וכן $v_1, v_2 \in \mathbb{F}^{n+1}$
 הוכחה:
 נניח בשלילה ש T על ולכן $ImT = \mathbb{F}^n$, כלומר $\dim ImT = n$
 תחילה נשים לב כי $v_1, v_2 \in \ker T$ כי $T(v_1) = T(v_2) = 0_V$
 נשים לב כי $\{v_1, v_2\}$ בת"ל ב $\ker T$ ולכן $\dim \ker T \geq 2$
 אחרת $\{v_1, v_2\}$ היו ת"ל
 ממשפט המימדים השני מתקיים $\dim ImT + \dim \ker T = \dim V = n + 1$
 לכן $\dim ImT = n - 1 \geq n$ סתירה
 לכן T לא על

מ.ש.ל. ©

2. צ"ל: $\dim(ImT + ImS) \leq n + 8$
 נתונים: $S : V \rightarrow W$, $T : V \rightarrow W$, $\dim V = n + 4$, $S(u) = T(u) \forall u \in U$, $\dim U = n$
 הוכחה:
 נשים לב כי $\dim U = n$, לכן קיים בסיס ונסמנו ב $\{u_1, \dots, u_n\}$
 נשים לב כי $\{u_1, \dots, u_n\}$ ב V ולכן נוכל להשלימו לבסיס של V
 ונסמן את הבסיס של V ב $\{u_1, \dots, u_n, v_1, v_2, v_3, v_4\}$
 נסמן $A = \{T(u_1), \dots, T(u_n), T(v_1), \dots, T(v_4), S(v_1), \dots, S(v_4)\}$
 יהי $v \in V$
 אזי $v = a_1u_1 + \dots + a_nu_n + b_1v_1 + \dots + b_4v_4$ כך $\exists a_1, \dots, a_n, b_1, \dots, b_4 \in \mathbb{F}$
 $T(v) = T(a_1u_1 + \dots + a_nu_n + b_1v_1 + \dots + b_4v_4) = a_1T(u_1) + \dots + a_nT(u_n) + b_1T(v_1) + \dots + b_4T(v_4)$
 ולכן

$$T \in \text{Span}\{T(u_1), \dots, T(u_n), T(v_1), \dots, T(v_4)\} \in \text{Span}\{A\}$$

כלומר $ImT \subseteq \text{Span}\{A\}$

$$S(v) = S(a_1u_1 + \dots + a_nu_n + b_1v_1 + \dots + b_4v_4) = a_1S(u_1) + \dots + a_nS(u_n) + b_1S(v_1) + \dots + b_4S(v_4)$$

נשים לב כי $S(u_i) = T(u_i)$ $1 \leq i \in \mathbb{N} \leq n$
 ולכן

$$S \in \text{Span}\{S(u_1), \dots, S(u_n), S(v_1), \dots, S(v_4)\} \in \text{Span}\{A\}$$

כלומר $ImS \subseteq \text{Span}\{A\}$

ולכן $ImS + ImT \subseteq \text{Span}\{A\}$

ולכן $\dim(ImS + ImT) \leq \dim(\text{span}\{A\})$

לכן $\dim(\text{span}\{A\}) \leq n + 4 + 4 = n + 8$ יש לכלל היותר $n + 8$ וקטורים בת"ל

ולכן $\dim(ImT + ImS) \leq n + 8$

מ.ש.ל. ©

3. צ"ל: T חח"ע ולא על
 נתונים: $T : \mathbb{F}[[x]] \rightarrow \mathbb{F}[[x]]$
 הוכחה:
 יהי $v \in \mathbb{F}[[x]]$, נגדיר $T(v) = v \cdot x$
 תחילה נראה שהיא העתקה לינארית
 יהיו $u, v \in \mathbb{F}[[x]]$ אזי $T(u + v) = (u + v) \cdot x = ux + vx = T(u) + T(v)$
 יהי $\alpha \in \mathbb{F}$, $v \in \mathbb{F}[[x]]$ אזי $T(\alpha v) = \alpha vx = \alpha T(v)$
 עתה נראה כי T חח"ע
 יהיו $u, v \in \mathbb{F}[[x]]$ כך ש $T(u) = T(v)$, ונראה כי $u = v$

נשים לב כי $\forall x \in \mathbb{F}, T(u) = ux = vx = T(v)$
 מהיות $vx = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^{i+1}, v = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i$ כך $\exists a_0, \dots \in \mathbb{F}, v \in \mathbb{F}[[x]]$
 מהיות $ux = \sum_{j=0}^{\infty} b_j x^{j+1}, u = \sum_{j=0}^{\infty} b_j x^j$ כך $\exists b_0, \dots \in \mathbb{F}, u \in \mathbb{F}[[x]]$
 ולכן $\sum_{i=0}^{\infty} a_i x^{i+1} = vx = ux = \sum_{j=0}^{\infty} b_j x^{j+1}$
 מהגדרת שוויון פולינומים מתקיים $\forall i \in \mathbb{N} \cup \{0\}, a_i = b_i$
 לכן $v = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i = \sum_{i=0}^{\infty} b_i x^i = u$
 עתה נראה ש T לא על ונסיים
 נניח בשלילה ש T על, נשים לב כי $f(x) = 1 \in \mathbb{F}[[x]]$
 ולכן $1 = T(v)$ כך $\exists v \in \mathbb{F}[[x]]$
 מהיות $T(v) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^{i+1}, v = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^i$ כך $\exists a_0, \dots \in \mathbb{F}, v \in \mathbb{F}[[x]]$
 ולכן $1 - \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^{i+1} = 0_{\mathbb{F}}$ לכן $1 = T(v) = \sum_{i=0}^{\infty} a_i x^{i+1}$
 נשים לב כי $\{1, x, x^2, \dots\}$ בת"ל
 ולכן השוויון לא מתקיים אחרת נקבל פתרון לא טריוויאלי
 כלומר $1 \notin \text{Im} T$ כלומר T לא על

מ.ש.ל. ©

4. צ"ל: $[T_A]_E^B, [T_A]_B^B, [T_A]_B^E$
 נתונים: $B = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \right), E = (e_1, e_2), T_A \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x + 2y \\ x - y \end{bmatrix}$
 הוכחה:
 נשים לב כי $T_A(e_1) = T_A \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} = 5 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} - 2 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$
 נשים לב כי $T_A(e_2) = T_A \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix} = 5 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} - 3 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$
 ולכן $[T_A]_B^E = \begin{bmatrix} 5 & 5 \\ -2 & -3 \end{bmatrix}$
 נשים לב כי $T_A \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 5 \\ 0 \end{bmatrix} = 10 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} - 5 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$
 נשים לב כי $T_A \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 7 \\ -1 \end{bmatrix} = 15 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} - 8 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$
 ולכן $[T_A]_B^B = \begin{bmatrix} 10 & 15 \\ -5 & -8 \end{bmatrix}$
 נשים לב כי $T_A \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 5 \\ 0 \end{bmatrix} = 5 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} - 0 \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$
 נשים לב כי $T_A \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 7 \\ -1 \end{bmatrix} = 7 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} - 1 \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$
 ולכן $[T_A]_E^B = \begin{bmatrix} 5 & 7 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$

מ.ש.ל. ©

5. צ"ל: $T(v)$
 נתונים: $v, v_1, v_2, v_3 \in V, C = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} \right), [T]_C^B = \begin{bmatrix} 5 & -3 & 4 \\ -1 & 6 & 2 \end{bmatrix}, T: V \rightarrow \mathbb{R}^2$
 $B = (v_1, v_2, v_3), [v]_B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$
 הוכחה:
 נשים לב כי $T(v_1) = 5 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} - 1 \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 11 \end{bmatrix}$
 וגם נשים לב כי $T(v_3) = 4 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} + 2 \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ 6 \end{bmatrix}$
 וגם מתקיים כי $v = 1 \cdot v_1 + 0 \cdot v_2 - 1 \cdot v_3$
 לכן $T(v) = T(v_1 - v_3) = T(v_1) - T(v_3) = \begin{bmatrix} 5 \\ 11 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 4 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix}$

מ.ש.ל. ©

6א. צ"ל: $B = (v_1, \dots, v_n)$ בסיס של V
נתונים: $T: V \rightarrow W$ ה"ל, (v_1, \dots, v_k) בסיס של $\ker T$ ו $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בסיס של ImT
 כש $v_1, \dots, v_n \in V$

הוכחה:

תחילה נשים לב שממשפט המימדים השני מתקיים $\dim V = \dim ImT + \dim \ker T = n$

עתה נראה כי $B = (v_1, \dots, v_n)$ בת"ל

יהיו $a_1, \dots, a_n \in \mathbb{F}$ כך ש $a_1 v_1 + \dots + a_n v_n = 0_V$

נשים לב כי $\forall i \in \mathbb{N} \leq k, T(v_i) = 0_W$

$$0_W = T(0_V) = T(a_1 v_1 + \dots + a_n v_n) = a_{k+1} T(v_{k+1}) + \dots + a_n T(v_n)$$

נשים לב כי $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בסיס של ImT ולכן בת"ל

$$a_{k+1} = \dots = a_n = 0_{\mathbb{F}}$$

$$a_1 v_1 + \dots + a_k v_k = a_1 v_1 + \dots + a_k v_k + 0_V + \dots + 0_V = 0_V$$

נתון כי (v_1, \dots, v_k) בסיס של $\ker T$ ולכן בת"ל

$$a_1 = \dots = a_k = 0_{\mathbb{F}}$$

$$a_1 = \dots = a_n = 0_{\mathbb{F}}$$

כלומר $B = (v_1, \dots, v_n)$ בת"ל

ראינו שאם יש n וקטורים בת"ל במרחב מימד n אז הם בסיס

לכן $B = (v_1, \dots, v_n)$ בסיס של V

מ.ש.ל.א. ☺

6ב. צ"ל: $\exists w_1, \dots, w_l \in W$ כך ש $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n), w_1, \dots, w_l)$ בסיס של W
נתונים: $T: V \rightarrow W$ ה"ל, (v_1, \dots, v_k) בסיס של $\ker T$ ו $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בסיס של ImT
 כש $v_1, \dots, v_n \in V$ ו $w_1, \dots, w_l \in W$ נוצר סופית

הוכחה:

מהיות W נוצר סופית, נסמן $\dim W = m$

נשים לב כי $m > n - k$,

מכיוון ש $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בסיס של ImT מתקיים ש $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בת"ל ב W

ולכן $m > n - k$

אם $m = n - k$, סיימנו כי m וקטורים בת"ל במרחב וקטורי עם מימד m הוא בסיס

אחרת $\{T(v_{k+1}), \dots, T(v_n)\} \neq \text{span}\{T(v_{k+1}), \dots, T(v_n)\}$

לכן $\exists w_1 \in W$ כך ש $w_1 \notin \text{span}\{T(v_{k+1}), \dots, T(v_n)\}$

$$\text{יהיו } a_{k+1}, \dots, a_n, b_1 \in \mathbb{F} \text{ כך ש } a_{k+1} T(v_{k+1}) + \dots + a_n T(v_n) + b_1 w_1 = 0_W$$

אם $b_1 \neq 0_{\mathbb{F}}$, ולכן $a_{k+1} T(v_{k+1}) + \dots + a_n T(v_n) = -b_1^{-1} w_1$

$$\text{כלומר } -(b_1)^{-1} a_{k+1} T(v_{k+1}) + \dots + -(b_1)^{-1} a_n T(v_n) = w_1$$

ולכן $w_1 \in \text{span}\{T(v_{k+1}), \dots, T(v_n)\}$ בסתירה להנחה על w_1

$$\text{לכן } b_1 = 0_{\mathbb{F}}, \text{ נקבל } a_{k+1} T(v_{k+1}) + \dots + a_n T(v_n) = 0_W$$

$$\text{ואנחנו יודעים שהם בת"ל ולכן } b_1 = a_{k+1} = \dots = a_n = 0_{\mathbb{F}}$$

כלומר $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n), w_1)$ בת"ל

אם $m = n - k + 1$, סיימנו

אחרת נחזור על התהליך

לאחר $m - n + k$ חזרות נקבל $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n), w_1, \dots, w_{m-n+k})$ בת"ל

ולכן סיימנו כי $m = m - n + k - k + n$ וקטורים בת"ל במרחב וקטורי עם מימד m הוא בסיס

כלומר $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n), w_1, \dots, w_{m-n+k})$ בסיס של W

מ.ש.ל.ב. ☺

6ג. צ"ל: $[T]_C^B$

נתונים: $T: V \rightarrow W$ ה"ל, (v_1, \dots, v_k) בסיס של $\ker T$ ו $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ בסיס של ImT
 כש $v_1, \dots, v_n \in V$ ו $w_1, \dots, w_l \in W$ נוצר סופית

הוכחה:

$$1 \leq \forall i \in \mathbb{N} \leq k, T(v_i) = 0_W = 0_{\mathbb{F}} \cdot T(v_1) + \dots + 0_{\mathbb{F}} \cdot T(v_n) + 0_{\mathbb{F}} \cdot w_1 + \dots + 0_{\mathbb{F}} \cdot w_l$$

$$k + 1 \leq \forall i \in \mathbb{N} \leq n, T(v_i) = 0_{\mathbb{F}} \cdot T(v_1) + \dots + 1_{\mathbb{F}} \cdot T(v_i) + \dots + 0_{\mathbb{F}} \cdot T(v_n) + 0_{\mathbb{F}} \cdot w_1 + \dots + 0_{\mathbb{F}} \cdot w_l$$

לכן

$$[T]_C^B = \begin{bmatrix} 0_{\mathbb{F}} & \dots & 0_{\mathbb{F}} & 1_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} \\ 0_{\mathbb{F}} & \dots & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 1_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} \\ 0_{\mathbb{F}} & \dots & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 1_{\mathbb{F}} \\ 0_{\mathbb{F}} & \dots & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0_{\mathbb{F}} & \dots & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} & 0_{\mathbb{F}} \end{bmatrix} = \left[\begin{array}{c|c} 0_{n-k \times k} & I_{n-k \times n-k} \\ \hline 0_{l \times k} & 0_{l \times n-k} \end{array} \right]$$

מ.ש.ל.ג.⊙

7א. צ"ל: U בסיס של $B = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right)$

נתונים: $T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix}, T; \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, U = \left\{ \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3 \mid x_1 + x_2 + x_3 = 0 \right\}$

הוכחה:

נסמן $x_1 = -s - t, x_2 = s, x_3 = t$ ונקבל ש

$$U = \left\{ \begin{bmatrix} -s-t \\ s \\ t \end{bmatrix} \mid s, t \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ s \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \mid s, t \in \mathbb{R} \right\}$$

ולכן

$$U = \left\{ s \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \mid s, t \in \mathbb{R} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$$

לכן

נראה כי $\left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ בת"ל

$\forall a \in \mathbb{R}$ מתקיים $a \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a \\ -a \\ 0 \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}$ וגם $a \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -a \\ 0 \\ a \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

ולכן בת"ל ופורשים את U

כלומר $B = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ בסיס של U

מ.ש.ל.א.⊙

7ב. צ"ל: $T(u) \in U$

נתונים: $T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix}, T; \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, U = \left\{ \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3 \mid x_1 + x_2 + x_3 = 0 \right\}$

הוכחה:

יהי $u \in U$ אזי $\exists x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{R}$ כך ש $u = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$

נשים לב כי $x_1 + x_2 + x_3 = 0$ כי $u \in U$

לכן $T(u) = T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix}$

נבדוק האם התנאי ל U מתקיים $2x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 2 \cdot (x_1 + x_2 + x_3) = 0$

לכן $T(u) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix} \in U$

מ.ש.ל.ב.⊙

ג. צ"ל: $T_U(u)$ העתקה לינארית

$$T\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix}, T; \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, U = \left\{ \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3 \mid x_1 + x_2 + x_3 = 0 \right\}$$

נתונים:

$$T_U(u) = T(u), T_U: U \rightarrow U$$

הוכחה:

נשים לב כי T העתקה לינארית כי

$$T\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 2 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

יהיו $u, v \in U$ אזי $T(u+v) = T(u) + T(v) \in U$ סגור לחיבור ולפי שאלה 7
 יהי $\alpha \in \mathbb{F}$ ו $v \in U$ אזי $T(\alpha v) = \alpha T(v) \in U$ סגור לכפל בסקלר ולפי שאלה 7
 לכן T_U מוגדר היטב וגם $T_U(u) = T(u)$ העתקה לינארית כי T העתקה לינארית

מ.ש.ל.ג.⊙

ד. צ"ל: $[T_U]_B^B$

$$T\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix}, T; \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, U = \left\{ \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3 \mid x_1 + x_2 + x_3 = 0 \right\}$$

נתונים:

$$T_U(u) = T(u), T_U: U \rightarrow U$$

הוכחה:

נשים לב כי

$$T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} = 0 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} + 2 \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

נשים לב כי

$$T\left(\begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ -2 \end{bmatrix} = -2 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} + -2 \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

לכן $[T_U]_B^B = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$

מ.ש.ל.ד.⊙

8. צ"ל: $[T_A]_B^B$

$$B = \left(\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix} \right), T_A\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x - 2y \\ 3x + 4y \end{bmatrix}$$

נתונים:

הוכחה:

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & | & 0 \\ 1 & 5 & | & 10 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow \frac{1}{2}R_1} \begin{bmatrix} 1 & \frac{1}{2} & | & 0 \\ 1 & 5 & | & 10 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 \rightarrow R_2 - R_1} \begin{bmatrix} 1 & 0.5 & | & 0 \\ 0 & 4.5 & | & 10 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_2 \rightarrow \frac{2}{9}R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0.5 & | & 0 \\ 0 & 1 & | & \frac{20}{9} \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 - \frac{1}{2}R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & | & -\frac{10}{9} \\ 0 & 1 & | & \frac{20}{9} \end{bmatrix}$$

ולכן $T\left(\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 10 \end{bmatrix} = \frac{-10}{9} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{20}{9} \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & | & -9 \\ 1 & 5 & | & 23 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow \frac{1}{2}R_1} \begin{bmatrix} 1 & \frac{1}{2} & | & -4.5 \\ 1 & 5 & | & 23 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2 \rightarrow R_2 - R_1} \begin{bmatrix} 1 & 0.5 & | & 0 \\ 0 & 4.5 & | & 27.5 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_2 \rightarrow \frac{2}{9}R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0.5 & | & -4.5 \\ 0 & 1 & | & \frac{55}{9} \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 - \frac{1}{2}R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & | & -\frac{68}{9} \\ 0 & 1 & | & \frac{55}{9} \end{bmatrix}$$

ולכן $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -9 \\ 23 \end{bmatrix} = \frac{-68}{9} \cdot \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{55}{9} \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix}$

ולכן $[T_A]_B^B = \begin{bmatrix} \frac{-10}{9} & \frac{-68}{9} \\ \frac{20}{9} & \frac{55}{9} \end{bmatrix} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} -10 & -68 \\ 20 & 55 \end{bmatrix}$

מ.ש.ל.⊙

9. צ"ל: A כך ש $T = T_A$
נתונים: $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2, B = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right), [T]_B^E = \begin{bmatrix} -2 & 5 & 0 \\ 1 & 0 & -2 \end{bmatrix}$
הוכחה:

נרצה למצוא את $A = [T]_{E_2}^{E_3} = [id]_{E_2}^B \cdot [T]_B^{E_3}$
נשים לב כי ברור שמתקיים
 $[id]_{E_2}^B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}$
ולכן
 $A = [T]_{E_2}^{E_3} = [id]_{E_2}^B \cdot [T]_B^{E_3} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -2 & 5 & 0 \\ 1 & 0 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 5 & -6 \\ -6 & 15 & 0 \end{bmatrix}$
כלומר
 $T \left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} \right) = T_A \left(\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} x + 5y - 6z \\ -6x + 15y \end{bmatrix}$

מ.ש.ל.⊙

10. צ"ל: v
נתונים: $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow W, B = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right), [T]_C^B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}, [T(v)]_C = \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix}, C = (w_1, w_2)$
הוכחה:

נשים לב כי $T \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \right) = w_1 + w_2$
נשים לב כי $T \left(\begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = 2w_2$

$$T(v) = -3w_1 + 2w_2 = -3 \cdot (w_1 + w_2) + 5w_2 = -3 \cdot T \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \right) + 2.5 \cdot T \left(\begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = T \left(\begin{bmatrix} 4.5 \\ -9 \end{bmatrix} \right)$$

נשים לב כי $\dim Im T = 2$
כלומר ממשפט המימדים מתקיים $\dim \ker T = 0$, לכן T חח"ע
ולכן אם $v = \begin{bmatrix} 4.5 \\ -9 \end{bmatrix}$ אזי מתקיים $T(v) = T \left(\begin{bmatrix} 4.5 \\ -9 \end{bmatrix} \right)$

מ.ש.ל.⊙

11. צ"ל: B בסיס וגם $[T_U]_B^B$ וגם $T_U(u) \in U$
נתונים: $U = \text{span} \{B\}, B = \{f, g, h, l\}, T(f)(x) = f(x+1), T: \mathbb{R}^{\mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{R}^{\mathbb{R}}, l(x) = x^3, h(x) = x^2, g(x) = x, f(x) = 1$
הוכחה:

תחילה נשים לב כי $\{1, x, x^2, x^3\}$ בת"ל (ראינו בהרצאה)
ולכן B בת"ל ופורשת את U , כלומר B בסיס של U
יהי $v \in U$, אזי $\exists a, b, c, d \in \mathbb{R}$ כך ש $v = ax^3 + bx^2 + cx + d$
ולכן
 $T_U(v) = a(x+1)^3 + b(x+1)^2 + c(x+1) + d = ax^3 + (3a+b)x^2 + (3a+2b+c)x + (a+b+c+d) \in \text{span} \{B\} = U$
נשים לב כי $T_U(1) = 1 = 1 \cdot f + 0 \cdot g + 0 \cdot h + 0 \cdot l$
נשים לב כי $T_U(x) = (x+1) = x + 1 = 1 \cdot f + 1 \cdot g + 0 \cdot h + 0 \cdot l$
נשים לב כי $T_U(x^2) = (x+1)^2 = x^2 + 2x + 1 = 1 \cdot f + 2 \cdot g + 1 \cdot h + 0 \cdot l$
נשים לב כי $T_U(x^3) = (x+1)^3 = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = 1 \cdot f + 3 \cdot g + 3 \cdot h + 1 \cdot l$

$$[T_U]_B^B = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{ולכן}$$

מ.ש.ל.א.⊙

11. צ"ל: B בסיס וגם $[T_U]_B^B$ וגם $T_U(u) \in U$
נתונים: $U = \text{span} \{B\}, B = \{f, g, h\}, T(f)(x) = f(x+1), T: \mathbb{R}^{\mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{R}^{\mathbb{R}}, h(x) = 3^x, g(x) = 2^x, f(x) = 1$

הוכחה:

תחילה נראה ש $\{f, g, h\}$ בת"ל. יהיו $a, b, c \in \mathbb{R}$ כך ש $af + bg + ch = 0$ $\forall x \in \mathbb{R}$

נציב $x = 0$ ונקבל $a \cdot 1 + b \cdot 2^0 + c \cdot 3^0 = a + b + c = 0$

נציב $x = 1$ ונקבל $a \cdot 1 + b \cdot 2^1 + c \cdot 3^1 = a + 2b + 3c = 0$

נציב $x = 2$ ונקבל $a \cdot 1 + b \cdot 2^2 + c \cdot 3^2 = a + 4b + 9c = 0$.

$$\begin{aligned} & \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 4 & 9 \end{bmatrix} \xrightarrow[R_3 \rightarrow R_3 - R_1]{R_2 \rightarrow R_2 - R_1} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 3 & 8 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - 3R_2} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix} \\ & \xrightarrow{R_3 \rightarrow \frac{1}{2}R_3} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow[R_1 \rightarrow R_1 - R_3]{R_2 \rightarrow R_2 - 2R_3} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 - R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

לכן $a = b = c = 0$ כלומר B בת"ל

ולכן B בת"ל ופורשת את U , כלומר B בסיס של U

יהי $u \in U$, אזי $a, b, c \in \mathbb{R}$ כך ש $u = af + bg + ch$ $\forall x \in \mathbb{R}$

$$T_U(u) = a \cdot 1 + b \cdot 2^{x+1} + c \cdot 3^{x+1} = a \cdot f + 2b \cdot g + 3c \cdot h \in \text{span}\{B\} = U$$

נשים לב כי $T_U(1) = 1 = 1 \cdot f + 0 \cdot g + 0 \cdot h$

נשים לב כי $T_U(2^x) = 2^{x+1} = 2 \cdot 2^x = 0 \cdot f + 2 \cdot g + 0 \cdot h$

נשים לב כי $T_U(3^x) = 3^{x+1} = 3 \cdot 3^x = 0 \cdot f + 0 \cdot g + 3 \cdot h$

$$[T_U]_B^B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \quad \text{ולכן}$$

מ.ש.ל.ב.⊙

11.ג. צ"ל: B בסיס וגם $[T_U]_B^B$ וגם $T_U(u) \in U$

נתונים: $T: \mathbb{R}^{\mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{R}^{\mathbb{R}}$, $T(f)(x) = f(x+1)$, $B = \{f, g, h\}$, $U = \text{span}\{B\}$, $f(x) = \sin(x)$, $g(x) = \cos(x)$

הוכחה:

תחילה נראה כי $\{f, g\}$ בת"ל

יהיו $a, b \in \mathbb{R}$ כך ש $af + bg = 0$ $\forall x \in \mathbb{R}$

נציב $x = 0$ ונקבל $0 = a \sin(0) + b \cos(0) = b$

נציב $x = \frac{\pi}{2}$ ונקבל $0 = a \sin(\frac{\pi}{2}) + b \cos(\frac{\pi}{2}) = a$

לכן $a = b = 0$ כלומר B בת"ל

ולכן B בת"ל ופורשת את U , כלומר B בסיס של U

נשתמש בזהות שמופיעה בתרגיל 9 שאלה 6 $\sin(x+y) = \sin(x)\cos(y) + \sin(y)\cos(x)$

תחילה נשים לב כי $\cos(x+y) = \sin(\frac{\pi}{2} - x - y) = \cos(\frac{\pi}{2} - y)\sin(-x) + \sin(\frac{\pi}{2} - y)\cos(-x)$

$\cos(x)$ היא פונקציה זוגית ו $\sin(x)$ היא פונקציה אי זוגית (מוכח באינפי) ולכן

$$\cos(x+y) = \sin(\frac{\pi}{2} - y)\cos(x) - \cos(\frac{\pi}{2} - y)\sin(x) = \cos(y)\cos(x) - \sin(y)\sin(x)$$

יהי $u \in U$, אזי $a, b \in \mathbb{R}$ כך ש $u = af + bg$ $\forall x \in \mathbb{R}$

$$T_U(u) = a \sin(x+1) + b \cos(x+1) = (a \cos(1)) \sin(x) + (a \sin(1)) \cos(x) + b \cos(x+1)$$

$$= (a \cos(1)) \sin(x) + (a \sin(1)) \cos(x) + (b \cos(1)) \cos(x) - (b \sin(1)) \sin(x) =$$

$$= (a \cos(1) - b \sin(1)) \sin(x) + (a \sin(1) + b \cos(1)) \cos(x) \in \text{span}\{B\} = U$$

נשים לב כי $T_U(\sin(x)) = \sin(x+1) = \cos(1)\sin(x) + \sin(1)\cos(x) = \cos(1) \cdot f + \sin(1) \cdot g$

נשים לב כי $T_U(\cos(x)) = \cos(x+1) = \cos(1)\cos(x) - \sin(1)\sin(x) = -\sin(1) \cdot f + \cos(1) \cdot g$

$$[T_U]_B^B = \begin{bmatrix} \cos(1) & -\sin(1) \\ \sin(1) & \cos(1) \end{bmatrix} \quad \text{ולכן}$$

מ.ש.ל.ג.⊙

12א. צ"ל: האם $\ker(S \circ T) \subseteq \ker(T)$?

נתונים: $S : W \rightarrow Z, T : V \rightarrow W$ העתקות לינאריות

הוכחה:

לא נכון! נבחר $V = W = Z = \mathbb{R}^2$, $T\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$, $S\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$, $\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} \in \ker(S \circ T)$ לכן $(S \circ T)\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = S\left(\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ נשים לב כי $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \in \ker(S \circ T)$ וברור כי $\ker(S \circ T) = \mathbb{R}^2$ ולכן $\ker(S \circ T) \subseteq \ker(T)$ כלומר $\ker(S \circ T) = \mathbb{R}^2$ ולכן $T\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \neq \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ וגם $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \in \ker(S \circ T)$ לכן $\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \notin \ker(T)$ ולכן $\ker(S \circ T) \not\subseteq \ker(T)$ כלומר $\ker(S \circ T) \not\subseteq \ker(T)$

מ.ש.ל.א.⊙

12ב. צ"ל: האם $\ker(T) \subseteq \ker(S \circ T)$?

נתונים: $S : W \rightarrow Z, T : V \rightarrow W$ העתקות לינאריות

הוכחה:

נכון! יהי $v \in \ker(T)$ אזי $T(v) = 0_W$ ולכן $S(T(v)) = S(0_W) = 0_Z$ כלומר $v \in \ker(S \circ T)$ ולכן $\ker(T) \subseteq \ker(S \circ T)$

מ.ש.ל.ב.⊙

12ג. צ"ל: האם $\ker(T) = \ker(S \circ T)$?

נתונים: $S : W \rightarrow Z, T : V \rightarrow W$ העתקות לינאריות ו S חח"ע

הוכחה:

נכון! נראה כי $\ker(S \circ T) \subseteq \ker(T)$ יהי $v \in \ker(S \circ T)$ אזי $S(T(v)) = 0_Z = S(0_W)$ מכיוון ש S חח"ע מתקיים כי $0_W = T(v)$ כלומר $v \in \ker(T)$ ולכן $\ker(S \circ T) \subseteq \ker(T)$ מהסעיף הקודם מתקיים כי $\ker(T) \subseteq \ker(S \circ T)$ ולכן $\ker(T) = \ker(S \circ T)$

מ.ש.ל.ג.⊙

13. צ"ל: T

נתונים: $T : V \rightarrow V$ העתקה לינארית כך ש $T \circ T \neq 0$ וגם $T \circ T \circ T = 0$, $\dim V = 3$

הוכחה:

יהי (v_1, v_2, v_3) בסיס של V יהי $v \in V$ אזי $\exists a, b, c \in \mathbb{F}$ כך ש $v = av_1 + bv_2 + cv_3$ נגדיר $T(v) = av_2 + bv_3$ נראה כי T העתקה לינארית יהיו $u, v \in V$ אזי $a_1, a_2, a_3, b_1, b_2, b_3 \in \mathbb{F}$ כך ש $u = a_1v_1 + a_2v_2 + a_3v_3$ וגם $v = a_1v_1 + a_2v_2 + a_3v_3$ לכן $T(u+v) = (a_1+b_1)v_2 + (a_2+b_2)v_3 = a_1v_2 + a_2v_3 + b_1v_2 + b_2v_3 = T(v) + T(u)$ יהי $v \in V$ אזי $\exists a_1, a_2, a_3 \in \mathbb{F}$ כך ש $v = av_1 + bv_2 + cv_3$ $\alpha \in \mathbb{F}$ אזי $T(\alpha v) = \alpha a_1v_2 + \alpha a_2v_3 = \alpha \cdot (a_1v_2 + a_2v_3) = \alpha T(v)$

לכן T העתקה לינארית

יהי $v \in V$ אזי $\exists a, b, c \in \mathbb{F}$ כך ש $v = av_1 + bv_2 + cv_3$ נשים לב כי $T(T(v)) = T(T(av_2 + bv_3)) = T(av_3) = 0_V$ לכן $T \circ T \circ T = 0$ נשים לב כי $T(T(v_1)) = T(v_2) = v_3 \neq 0$ ולכן $T \circ T \neq 0$

מ.ש.ל.⊙